

GÀ AVGA GÓP PHẦN CHUYỂN ĐỔI CƠ CẤU GIỐNG TRONG CHĂN NUÔI GÀ LẤY TRỨNG

TS VŨ NGỌC SƠN

Giám đốc Trung tâm Thực nghiệm và Bảo tồn giống vật nuôi
Viện Chăn nuôi

Năm 2011, gà lai AVGA hướng trứng đã được Trung tâm Thực nghiệm và Bảo tồn vật nuôi (Viện Chăn nuôi) lai tạo thành công từ các nguồn gen gà hướng trứng nhập ngoại với gà Ai Cập. Đến nay, tổ hợp lai này đã được chăn nuôi tại các trang trại và gia trại ở nhiều tỉnh trong cả nước, góp phần thay đổi mục đích cũng như cơ cấu giống trong chăn nuôi nông hộ. Đây là tổ hợp lai có nhiều ưu điểm, năng suất và chất lượng trứng cao, thích hợp với thị hiếu người tiêu dùng (đạt 220-222 trứng/mái/năm, tỷ lệ lòng đỏ của trứng đạt 30%, khối lượng trứng đạt 46-47 g/quả, vỏ trứng có màu trắng phớt hồng...).

Nhu cầu tiêu dùng trứng gia cầm, trong đó chủ yếu là trứng gà ở nước ta ngày càng tăng nhanh. Theo số liệu của Tổng cục Thống kê, sản lượng trứng gia cầm ở nước ta năm 2012 đã đạt gần 7,3 tỷ quả. Tính theo mức tiêu thụ trứng trên một người trong năm, năm 2012 chúng ta đã ở mức 82,2 quả/người, tăng 14,5 quả so với năm 2010. Dự báo mức này sẽ đạt 111,5 quả/người vào năm 2015, tăng hơn 29,3 quả so với năm 2012 (báo cáo của Cục Chăn nuôi). Chăn nuôi gà lấy trứng hiện nay trong các mô hình trang trại và gia trại đã phát triển nhiều hơn so với chăn nuôi gà lấy thịt, bởi lẽ chăn nuôi gà lấy trứng có nhiều lợi thế, đó là:

- Sản phẩm trứng ít bị biến động bởi thị trường kiểu làn sóng do trứng được tiêu dùng trong

các bữa ăn của gia đình cũng như trong công nghiệp sản xuất bánh kẹo.

- Suất đầu tư đối với chăn nuôi gà lấy trứng thấp hơn so với chăn nuôi gà lấy thịt do thời gian sử

dụng đàn gà kéo dài (nuôi gà lấy trứng thường là 18 tháng, trong đó có hơn 5 tháng nuôi hậu bị và 12 tháng khai thác trứng), trong khi nuôi gà lấy thịt thời gian nuôi tối đa là 42-56 ngày đối với các giống gà công nghiệp và 77-84

Gà AVGA nuôi trong lồng sắt

Mô hình nuôi gà AVGA trong chuồng trên nền đệm lót trấu

ngày đối với các giống gà lông màu.

- Trứng gà có giá trị dinh dưỡng cao nhất trong tất cả các sản phẩm của ngành chăn nuôi, tốt hơn cả sữa bò. Trứng gà dễ bảo quản, dễ vận chuyển, đa dạng trong chế biến và ít bị cạnh tranh bởi sản phẩm nhập khẩu cùng loại.

- Hiệu quả kinh tế của 1 kg thức ăn hỗn hợp tạo ra 1 đơn vị protein động vật ở gà nuôi lấy trứng đạt cao hơn so với chăn nuôi gà lấy thịt.

- Nhu cầu đất làm chuồng trại cũng như mức đầu tư làm chuồng trại trong chăn nuôi gà lấy trứng cũng thấp hơn so với chăn nuôi gà lấy thịt, bởi nuôi gà lấy trứng áp dụng được ở phương thức nuôi trong chuồng lồng nhiều tầng.

Trước đây khi chưa có gà AVGA, trong chăn nuôi gà lấy trứng thường nuôi các giống gà công nghiệp như gà Hyline, gà ISA Brown và gà Ai Cập. Trong đó, gà Ai Cập là giống gà có chất lượng trứng tốt nhất với tỷ lệ lòng

đỏ đạt 30-31%, khối lượng trứng đạt 46 g/quả và trứng có vỏ màu trắng phớt hồng, rất hợp thị hiếu người tiêu dùng. Tuy nhiên, gà Ai Cập có năng suất trứng/mái/năm hiện tại đạt thấp (180-185 quả) và không nuôi được trong chuồng lồng, trong khi đó, các giống gà công nghiệp như gà Hyline, gà ISA Brown thích hợp với chăn nuôi trong chuồng lồng nhiều tầng, có năng suất trứng/mái/năm đạt 280-290 quả nhưng khối lượng trứng to, đạt 56-60 g/quả, tỷ lệ lòng đỏ thấp (đạt 25%) và trứng có vỏ màu nâu, không phù hợp với thị hiếu người tiêu dùng.

Từ năm 2011, gà lai AVGA hướng trứng đã được Trung tâm Thực nghiệm và Bảo tồn vật nuôi (Viện Chăn nuôi) lai tạo thành công từ các nguồn gen gà hướng trứng nhập ngoại với gà Ai Cập. Đây là tổ hợp lai có nhiều ưu điểm với năng suất trứng/mái/năm đạt 220-222 quả, tiêu tốn thức ăn/10 quả trứng từ 1,85 đến 1,87 kg, khối lượng trứng bình quân đạt 46-47 g/quả, tỷ lệ lòng đỏ của trứng đạt 30% và trứng có vỏ màu trắng phớt hồng rất hấp

dẫn với thị hiếu người tiêu dùng trong nước.

Từ khi được tạo ra, gà AVGA đã nhanh chóng được người chăn nuôi ưa thích bởi chất lượng trứng không thua kém so với gà Ai Cập, nhưng lại có năng suất trứng/mái/năm cao hơn 20%. Gà AVGA thích ứng tốt với nhiều vùng sinh thái khác nhau và đặc biệt là có thể nuôi theo phương thức nhốt trong chuồng trên nền có trải đệm lót trấu ở chuồng thông thoáng tự nhiên hoặc nuôi nhốt trong lồng sắt được xếp nhiều tầng như chăn nuôi các giống gà công nghiệp. Đây chính là lợi thế hơn hẳn của gà AVGA so với gà Ai Cập (những mô hình chăn nuôi gà AVGA trong lồng sắt nhiều tầng đã chứng tỏ hiệu quả cao trong thực tế).

Chăn nuôi gà AVGA trong lồng sắt theo phương thức công nghiệp là phương án mới, giúp các hộ chăn nuôi đạt được 3 giảm (giảm chi phí đầu tư chuồng trại/đầu gà nuôi, giảm chi phí thuốc thú y và giảm chi phí thức ăn/10 quả trứng so với nuôi gà trên nền có trải đệm lót). Ba lợi thế này có tác dụng lớn làm tăng hiệu quả cho người sản xuất khi chăn nuôi gà AVGA.

Việc chăn nuôi gà AVGA lấy trứng ở nước ta vào thời điểm này có ý nghĩa quan trọng, giúp thúc đẩy thị trường chăn nuôi cũng như tiêu dùng trứng. Xét ở cả 3 tiêu chí là mẫu mã sản phẩm, chất lượng của sản phẩm và năng suất của con giống thì gà AVGA đã đáp ứng được yêu cầu của thị trường nội địa hiện nay ■